

Opioider

Risikosituationslægemidler

Medicinhåndtering¹

Instruksen beskriver sikker håndtering af opioider, herunder

- hvilke medarbejdergrupper, der har kompetence til at håndtere lægemidlerne
- sikker håndtering af lægemidlerne
- vigtige OBS-punkter, og hvornår lægen skal kontaktes.

Målgruppe

Sygeplejersker, farmakonomer, social- og sundhedsassistenter, social- og sundhedshjælpere og medarbejdere uden sundhedsfaglig baggrund.

Formål

- At forebygge forudsigelige fejl.
- At sikre enkle, forståelige og sikre arbejdsgange.
- At sikre god viden om behandling med risikosituationslægemidler og risikosituationer.

Opioider

- **Kompetence¹**
 - Dispensering af faste og flydende perorale lægemidler: Sygeplejersker, farmakonomer og social- og sundhedsassistenter.
 - Injektion: Sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter.²
 - Medicinske plastre: Sygeplejersker, farmakonomer og social- og sundhedsassistenter.
 - Administration af dispenserede faste og flydende perorale lægemidler: Sygeplejersker, farmakonomer, social- og sundhedsassistenter, social- og sundhedshjælpere og medarbejdere uden sundhedsfaglig baggrund.³
- **Sikker håndtering**
 - Tjek, om borgeren skal have depottabletter eller almindelige tabletter, og at der er overensstemmelse mellem lægemiddel og medicinskema.
 - Vær opmærksom, hvis borgeren behandles med flere forskellige opioidpræparater.
 - Når du skal skifte et plaster, så start med at fjerne det gamle plaster. Udfyld skema under observationsnotater i Nexus "Skift af medicinsk plaster".
 - Tjek, at borgeren får den korrekte styrke injektionsvæske.
 - Tjek, om dosis er angivet i mg eller ml.
- **OBS**
 - Tegn på overdosering: fx påvirket vejrtrækning, sløvhed, træthed, forvirring, øget faldtendens.
 - Er der iværksat forebyggende behandling af forstoppelse?
 - Der skal være maksimaldosis på p.n.-medicin.
 - Der skal foreligge en behandlingsplan fra den behandlingsansvarlige læge med mål for behandlingen, forventet varighed og planlagt opfølgning.
- **Kontakt læge eller autoriseret personale**
 - ved tegn på overdosering
 - hvis du er usikker på, om ordinationen er korrekt med hensyn til dosis og ordination af flere forskellige opioidpræparater.

¹ Se desuden Instruks for kompetence. Medicinhåndtering.

² Se desuden Instruks for tryghedsmedicin. Palliation.

³ Se Instruks Administration af medicin. Medicinhåndtering.

- Kontakt 112
 - Hvis borgerens bevidsthed og respiration mod forventning er svækket.

Kvalitetsopfølgning

Systematisk opfølgning

2 gange om året gennemgår distriktsleder, faglig koordinator og patientsikkerhedskoordinator sammen med farmaceut/farmakonom rapporter af utilsigtede hændelser, som omfatter risikosituationslægemidler.

Opfølgning "ad hoc"

Hvornår: Ved klager og utilsigtede hændelser

Hvem: Vil variere fra gang til gang.

Referencer og nyttige links

- Risikosituationslægemidler. En guide til sikker medicinbehandling. 1. udgave, november 2021. Styrelsen for Patientsikkerhed [Risikosituationslægemidler En guide til sikker medicinbehandling Nov 2021.pdf \(stps.dk\)](#)
- Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside [Risikosituationslægemidler | Styrelsen for Patientsikkerhed \(stps.dk\)](#)
- Pro.medicin.dk
- Vejledning om udfærdigelse af instrukser. VEJ nr 9001 af 20/11/2000.

i

Instruksen er udarbejdet af: Kirsten Pultz Farmaceut	Ansvarlig for instruksen: Gitte Widmer Sygeplejefaglig leder	Godkendt af: Faglige koordinatore i HHP
Revisionsdato: 31. oktober 2024	Næste revision: November 2026	